EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.11.2020
COM(2020) 728 final

2020/0323 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Nizozemsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Podle čl. 395 odst. 1 směrnice 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „směrnice o DPH[1]“) může Rada jednomyslně na návrh Komise povolit kterémukoli členskému státu, aby zavedl zvláštní opatření odchylující se od uvedené směrnice, jejichž cílem je zjednodušit postup vyměřování DPH nebo zabránit určitým druhům daňových úniků či vyhýbání se daňovým povinnostem.

Dopisem, který Komise zaevidovala dne 30. července 2020, požádalo Nizozemsko o povolení uplatňovat opatření odchylující se od článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES s cílem vyloučit DPH vyměřenou na zboží a služby, které jsou z více než 90 % využívány osobou povinnou k dani pro soukromou potřebu nebo pro potřebu jejích zaměstnanců nebo obecně na neobchodní účely nebo nehospodářskou činnost, z nároku na odpočet daně.

V souladu s čl. 395 odst. 2 směrnice 2006/112/ES informovala Komise dopisem ze dne 10. září 2020 o žádosti Nizozemska ostatní členské státy. Dopisem ze dne 11. září 2020 uvědomila Komise Nizozemsko, že má k dispozici všechny údaje potřebné k posouzení žádosti.

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Článek 168 směrnice 2006/112/ES stanoví, že osoba povinná k dani má nárok na odpočet DPH zaplacené za dodání zboží a poskytnutí služby pro účely svých zdaněných plnění. Ustanovení čl. 168a odst. 1 směrnice 2006/112/ES uvádí, že DPH u výdajů souvisejících s nemovitostí, která tvoří součást obchodního majetku osoby povinné k dani a která je užívána pro obchodní i neobchodní účely, je odpočitatelná pouze do výše podílu, v jakém je nemovitost užívána pro účely podnikání osoby povinné k dani. Podle čl. 168a odst. 2 směrnice 2006/112/ES mohou členské státy použít toto pravidlo rovněž ve vztahu k výdajům souvisejícím s dalším zbožím, které členské státy vymezí a které tvoří součást obchodního majetku.

Opatření zamýšlené Nizozemskem se od těchto zásad odchyluje a z nároku na odpočet zcela vylučuje DPH, kterou byly zatíženy zboží a služby využívané osobou povinnou k dani z více než 90 % na soukromé nebo neobchodní účely, včetně nehospodářských činností.

Prahová hodnota ve výši 90 % vychází z uplatňování této hodnoty v Nizozemsku pro účely daně z příjmu právnických osob a daně z příjmu. Více než 90 % neobchodního využití znamená, že obchodník téměř zcela využívá investice pro vlastní soukromé použití nebo pro soukromé účely svých zaměstnanců nebo obecně pro neobchodní účely nebo pro nehospodářské činnosti, a tyto investice se proto nepovažují za obchodní investice.

Nizozemsko ve své žádosti tvrdí, že vzhledem k tomu, že každý, kdo pravidelně dodává zboží nebo poskytuje služby za úplatu, je osobou povinnou k dani, a nizozemské daňové orgány se tak musí v současném (digitálním) hospodářství vypořádávat s velkým počtem soukromých osob nebo podniků na částečný úvazek nebo mikropodniků, které mají velmi nízký obrat. Ti smějí odečíst DPH ze svých vstupů/nákladů. Jde například o vlastníky solárních panelů, účastníky sdílené ekonomiky (kteří pronajímají své automobily nebo domy), nezávislé osoby bez zaměstnanců atd. Hranice mezi jejich profesionální a soukromou činností je velmi tenká, a to vede v praxi k mnoha diskusím o tom, jak vysoký mají nárok na odpočet DPH na vstupu, a tento nárok je u těchto osob často velmi omezený.

[1] Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1.

Nizozemsko informovalo Komisi, že řízení nároku na odpočet daně na vstupu u těchto osob povinných k dani pomocí neustálých přiznání k DPH a oprav vede k nepřiměřené zátěži jak pro dotčené osoby povinné k dani, tak pro správce daně.

Navíc to vede k neodůvodněné výhodě peněžního toku v porovnání s osobami povinnými k dani, které toto zboží a služby využívají stoprocentně pro účely podnikání. Osoby povinné k dani, které toto zboží a služby používají pro obchodní účely pouze okrajově, smějí přesto uplatňovat nárok na odpočet ve výši 100 %. Právní předpisy v oblasti DPH jsou navíc pro mikropodniky, které si nemohou dovolit právní podporu, velmi složité, což s sebou nese velké riziko chyb, vyhýbání se daňovým povinnostem, a komplikuje tak dodržování předpisů. Že je obtížné dodržovat právní předpisy dokládá příklad vlastníků solárních panelů, kteří se stávají osobami povinnými k dani za energii, kterou vyrábějí a dodávají do elektrické sítě. Za to mohou odečíst celou DPH z nakoupených panelů, a dokonce přidat takové náklady, jako je kupní cena stavebního pozemku a domů, na kterých byly solární panely instalovány. Vzhledem k tomu, že garáže a domy jsou primárně určeny k soukromému použití, vede to ke komplikovaným diskusím o nároku na odpočet DPH na vstupu a o tom, jak jej správně uplatňovat.

V důsledku toho představuje dotčené zvláštní opatření zjednodušení pro správce daně i pro podniky, neboť již nebude zapotřebí sledovat následné využití zboží a služeb, které byly při pořízení vyloučeny z odpočtu, zejména s ohledem na možné zdanění soukromého použití podle článků 16 nebo 26 směrnice 2006/112/ES. Opatření odchylující se od směrnice je proto vhodné povolit.

Očekává se, že toto opatření bude mít na celkové daňové příjmy jen malý dopad. Původní odpočet daně se v současnosti u neobchodního použití opravuje na základě článků 16 a 26 směrnice 2006/112/ES. Očekává se, že opatření nijak neovlivní vlastní zdroje Unie pocházející z DPH.

Veškerá odchylující se opatření by však měla být časově omezená, aby bylo možné zhodnotit, zda jsou stále platné podmínky a dopady, na jejichž základě byla odchylka schválena. Proto se navrhuje povolit odchylku do konce roku 2023 a požádat Nizozemsko, aby – pokud si bude přát prodloužení této odchylky i po roce 2023 – do dne 31. března 2023 předložilo spolu s žádostí o prodloužení i zprávu, která vyhodnotí uplatňované rozdělení mezi obchodním a neobchodním použitím, na němž je vyloučení z odpočtu založeno.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Podobná odchylující se opatření ve vztahu k nároku na odpočet daně byla povolena i dalším členským státům Rakousku[2] a Německu[3].

Bez ohledu na předchozí iniciativy spočívající ve stanovení pravidel týkajících se kategorií výdajů, jež mohou podléhat omezení nároku na odpočet DPH[4], je tato odchylka vzhledem k budoucí harmonizaci těchto pravidel na úrovni EU přiměřená.

[2] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1487 ze dne 2. října 2018, kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2009/1013/EU, kterým se Rakouské republice povoluje dále používat opatření odchylující se od článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 251, 5.10.2018, s. 33).

[3] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/2060 ze dne 20. prosince 2018, kterým se mění rozhodnutí 2009/791/ES povolující Německu dále uplatňovat opatření odchylující se od článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 282, 12.11.2018, s. 8).

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Článek 395 směrnice o DPH.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Vzhledem k ustanovení směrnice o DPH, z něhož návrh vychází, spadá návrh do výlučné pravomoci Unie. Zásada subsidiarity se proto neuplatní.

• Proporcionalita

Toto rozhodnutí se týká povolení uděleného členskému státu na základě jeho vlastní žádosti a nepředstavuje žádnou povinnost.

Vzhledem k omezenému rozsahu odchylky je zvláštní opatření úměrné sledovanému cíli, kterým je zjednodušení a boj proti určitým formám daňových úniků či vyhýbání se daňové povinnosti. Odchylující se opatření má zabránit tomu, aby DPH z investic, které jsou pro obchodní účely využívány pouze okrajově, byla nejprve v plné výši odečtena, jako kdyby byla použita výhradně pro obchodní účely, a následně opravena tak, aby odrážela skutečné okrajové obchodní využití, což s sebou nese neustálé administrativní požadavky a požadavky na podávání zpráv. Díky uplatňování tohoto opatření již nebude nutné každoročně revidovat a upravovat soukromé použití a daňový správce již nebude muset během období revize sledovat, jak se změnil podíl soukromého a obchodního použití.

• Volba nástroje

Navrhovaný nástroj: prováděcí rozhodnutí Rady.

Podle článku 395 směrnice Rady 2006/112/ES je odchylka od společných pravidel pro DPH možná pouze v případě, že ji jednomyslně schválí Rada na návrh Komise. Prováděcí rozhodnutí Rady je nejvhodnějším nástrojem, neboť může být určeno jednotlivému členskému státu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Konzultace se zúčastněnými stranami

Tento návrh vychází ze žádosti, kterou podalo Nizozemsko, a týká se pouze tohoto členského státu.

• Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

• Posouzení dopadů

Cílem návrhu je zabránit určitým formám daňových úniků a vyhýbání se daňovým povinnostem, jakož i zjednodušit postup při výběru DPH, a má proto potenciálně příznivý

---

[4] KOM(2004) 728 v konečném znění – návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 77/388/EHS s cílem zjednodušit povinnosti týkající se DPH (Úř. věst. C 24, 29.1.2005, s. 10), stažen dne 21. května 2014 (Úř. věst. C 153, 21. 5. 2014, s. 3)

dopad na podniky i správní orgány. Toto řešení považuje Nizozemsko za vhodné opatření a je také srovnatelné s jinými bývalými a současnými odchylkami.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nebude mít žádné negativní důsledky pro rozpočet EU.

5. OSTATNÍ PRVKY

Návrh obsahuje ustanovení o skončení platnosti: automatickou lhůtu, která je stanovena na 31. prosince 2023.

Pokud by Nizozemsko uvažovalo o dalším prodloužení platnosti odchylujícího se opatření na období po roce 2023, mělo by Komisi do dne 31. března 2023 spolu s žádostí o prodloužení předložit i zprávu, která vyhodnotí procentní omezení.

2020/0323 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Nizozemsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty[1], a zejména na čl. 395 odst. 1 první pododstavec této směrnice,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Ustanovení článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES, která upravují nárok osob povinných k dani na odpočet daně z přidané hodnoty (DPH) vyměřené za zboží a služby, které jsou jim dodávány a poskytovány pro účely jejich zdaněných plnění.

(2) Dopisem, který Komise zaevidovala dne 30. července 2020, požádalo Nizozemsko o povolení zavést zvláštní opatření odchylující se od článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES, aby mohlo zcela vyloučit DPH vyměřenou na zboží a služby, které jsou z více než 90 % využívány osobou povinnou k dani pro soukromou potřebu nebo pro potřebu jejích zaměstnanců nebo obecně na neobchodní účely nebo nehospodářskou činnost, z nároku na odpočet daně.

(3) V souladu s čl. 395 odst. 2 druhým pododstavcem směrnice 2006/112/ES informovala Komise dopisem ze dne 10. září 2020 o žádosti podané Nizozemskem ostatní členské státy. Dopisem ze dne 11. září 2020 uvědomila Komise Nizozemsko, že má k dispozici všechny údaje potřebné k posouzení žádosti.

(4) Cílem zvláštního opatření je zjednodušit postup při vyměřování a vybírání DPH a předcházet jistým formám daňových úniků a vyhýbání se dani. Dopad na výši daně splatné v posledním stupni spotřeby je jen zanedbatelný.

(5) Podle informací poskytnutých Nizozemskem existuje právní a skutkový stav, který odůvodňuje uplatňování dotyčného zvláštního opatření. Nizozemsku by proto mělo být povoleno zavést toto zvláštní opatření, i když po časově omezené období do dne 31. prosince 2023, aby se umožnil přezkum nezbytnosti a účinnosti tohoto zvláštního opatření a poměru rozdělení mezi obchodním a neobchodním použitím, na němž je opatření založeno.

(6) Pokud by Nizozemsko mělo za to, že je nezbytné prodloužit toto povolení i na období po roce 2023, mělo by do dne 31. března 2023 předložit Komisi žádost o prodloužení jeho platnosti, včetně zprávy o uplatňování odchylujícího se opatření, která vyhodnotí uplatňovaný poměr rozdělení.

[1] Úř. věst. 347, 11.12.2006, s. 1.

(7) Odchylka bude mít pouze zanedbatelný dopad na celkovou výši daně vybírané na stupni konečné spotřeby a nebude mít nepříznivý dopad na vlastní zdroje Unie pocházející z daně z přidané hodnoty,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odchylně od článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES se Nizozemsku povoluje vyloučit z nároku na odpočet daně daň z přidané hodnoty (DPH), která byla vyměřena na zboží a služby používané z více než 90 % na soukromé účely osoby povinné k dani či soukromé účely jejích zaměstnanců nebo obecně na neobchodní účely nebo nehospodářské činnosti.

Článek 2

Toto rozhodnutí se použije ode dne 1. ledna 2021 do dne 31. prosince 2023.

Případná žádost o povolení prodloužení odchylujícího se opatření povoleného tímto rozhodnutím musí být Komisi předložena do dne 31. března 2023.

K této žádosti musí být přiložena zpráva o uplatňování odchylujícího se opatření, která bude obsahovat vyhodnocení poměru rozdělení uplatněného ve vztahu k nároku na odpočet DPH na základě tohoto rozhodnutí.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Nizozemskému království.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně